

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav etnologie

(studijní obor: etnologie)

Disertační práce

The Concept of Duality in Culture and Myths of Lakota Indians

Koncept duality v kultuře a mýtech Lakotů

Klára Perlíková

Vedoucí práce: PhDr. Livia Šavelková, PhD.

2017

Úvod

Jako výchozí bod a úhelný kámen disertační práce jsme si zvolili dualitu – abstraktní, ale stále se opakující koncept, který se nám jeví jako elementární pro strukturu a logiku kultury severoamerických Lakotů. Koncept *struktury*, používáme zprvu tak, jak jej definoval Claude Lévi-Strauss v eseji *Pojem struktury v etnologii* (Lévi-Strauss, 2006, pp. 239-274). Zde se vymezuje vůči subjektivnímu pohledu na kulturu a společnost, jeho snahou je naopak dosažení co nejvyšší míry objektivnosti po vzoru přírodních věd. Ostatně snahu přiblížit se vědeckým metodám a míře objektivnosti tradičních přírodních věd (*sciences*) jako matematika a fyzika chápe C. Lévi-Strauss jako nejvyšší metu strukturální antropologie. Zároveň tuto teoretickou možnost zvědečtění (*scientification*) antropologie připouští v textu *Language and the Analysis of Social Laws* (Lévi-Strauss, *Language and the Analysis of Social Laws*, 1951). V něm oponuje Wienerově úvaze, že v rámci společenských věd je jakýkoliv pokus o aplikaci matematických metod nebo obecně zvědečtění (*scientification*) odsouzen k nezdaru hned na počátku z toho důvodu, že ve společenských vědách (*social sciences*) je vliv subjektu vědce-badatele (například antropologa provádějícího terénní výzkum) na předmět zkoumání nevyhnutelný. Naopak matematika a fyzika jsou z hlediska vztahu badatele a předmětu zkoumání zcela neutrální a tedy vědecké, neboť jejich přístup je naprosto objektivní. Pro tuto objektivnost, jak dále píše Lévi-Strauss, Wiener stanovuje dvě kritéria. Za prvé je to výše zmíněný nulový vliv subjektu vědce na zkoumaný objekt či fenomén (jako příklad uvádí astrofyziku, kde subjekt vědce operuje s takovými vzdálenostmi, že tento jeho vliv je možné bez negativních důsledků na výsledky měření či pozorování zanedbat). Jako druhé kritérium vědeckosti Wiener uvádí možnost provádět statisticky relevantní počet opakování nebo pozorování. Jinými slovy, zatímco ve fyzice je možné provádět měření, která vědec považuje za kruciální při popisování určitého fenoménu, po neomezený počet opakování, fenomény spadající do oblasti antropologie či sociologie jsou vždy popisovány skrze konkrétní a neopakovatelnou osobnost toho kterého antropologa či sociologa. Zároveň i jevy, které tyto vědy zkoumají, tedy konkrétní realizace životních situací jedinců nebo skupin jedinců, se Wienerovi zdají příliš specifické a neopakovatelné k tomu, aby jich bylo možné použít k analýze za cílem indukce pravidel nebo schémat fungování takových společností (Lévi-Strauss, *Language and the Analysis of Social Laws*, 1951, str. 155).

Jak ale Lévi-Strauss v článku oponuje, existuje přinejmenším jedna oblast společenských věd, kde Wienerovy námitky není možné uplatnit, a kde podmínky, které sám stanovil jako výchozí pro relevantní matematickou analýzu, jsou splněny. Touto oblastí je jazyk, pokud jej zkoumáme metodami strukturální lingvistiky. Jazyk je fenomén sociální; ze všech oblastí věd sociálních je to právě jazyk, pro který je vědecký přístup relevantní (*susceptible to scientific study*). V první řadě, značná část našeho jazykového chování se odehrává na nevědomé úrovni. Když používáme svůj

mateřský jazyk, nejsme si vědomi jeho syntaktických a morfologických pravidel. Kromě to si nejsme vědomi ani fonémů, které v rámci svého mateřského jazyka používáme. A jen zřídka, pokud vůbec, si uvědomujeme systém fonetických opozic, které každý foném popisují na základě několika binárních vlastností. Tato absence vědomého užívání jazyka přetrvává, dokonce, i když jsme si těchto gramatických a fonetických pravidel vědomi. Je tedy možné říci, že v rámci jazyka je vliv subjektu pozorovatele na předmět zkoumání zanedbatelný. Co se Wienerova druhého argumentu týče, je známo, že jazyk se v historii lidstva objevil velmi brzy. Máme tedy k dispozici takové množství zdrojů a pramenů, které je relevantní i pro vědecký výzkum z hlediska statistiky. Jazyk je tak možné považovat za sociální fenomén, který splňuje jak podmínku objektivity, tak podmínku dostatečně velkého množství dat, která mohou být výzkumu podrobována (Lévi-Strauss, *Language and the Analysis of Social Laws*, 1951, stránky 156-157).

Strukturální analýza tedy pracuje do značné míry v analogii k jazykové analýze na fonetické úrovni, která při rozboru řeči používá rozdělení hlásek do tzv. „*distinktivních opozic*“¹ a je tedy ze své podstaty „binární.“ Onu binaritu, tedy chápání světa, vesmíru i individua v opozicích, je zároveň možné nalézt právě v mýtech. Iktómi, trickster kmene Lakotů je v podstatě sám tvořen dvěma protiklady (Ullrich, 2002). Rovněž lakotskou koncepcí čtyř zemských živlů a čtyř světových stran lze chápat jako sadu čtyř opozic. Duální charakter v kultuře Lakotů nicméně přesahuje hranice mýtů, a lze jej chápat jako elementární a univerzální. Proto považujeme za neúplné se v disertační práci věnovat pouze mytologickému materiálu, ale pokusíme se tento fenomén mapovat v lakotské kultuře komplexně.

V disertační práci, zejména v jejím teoretickém úvodu, je také reflektován fakt, že původní strukturalistické teorie představují v antropologii již překonaný koncept. Z tohoto důvodu se zde zabýváme a bereme v potaz také pozdější kritiky a modifikace strukturalistického přístupu, které představil například Pierre Bourdieu (Bourdieu, *The Logic of Practice*, 1990) nebo (Bourdieu, *Outline of a theory of practice*, 1977).

Dualita v umění

Jak dokazují četné artefakty ve sbírkách etnografických muzeí, v kultuře Lakotů existuje velký rozdíl mezi předměty, které byly umělecky dekorovány muži a ženami. Někdy je tradiční nativní umění obecně označováno za tzv. primitivní umění. Připomeňme, že tento termín lze chápat dvěma způsoby. Jednak v tom smyslu, že umělec neměl dostatečnou zručnost, aby dokonale imitoval určitý model dle své představy. Primitivní umění ale můžeme chápat také jako výsledek procesu, kdy

¹Stručné vysvětlení takové analýzy nalezneme např. v *English Phonetics and Phonology*. (Roach, 2000, pp. 38-47)

umělec fyzicky zobrazuje model, který má supernaturální charakter, a jako takový jej není z principu možné naturalisticky vyobrazit. Výsledek umělcova snažení lze potom označit za grafický znak, kterým je původní koncept metonymicky označován (Lévi-Strauss, Look, Listen, Read, 1998, p. 162). Pokud tedy hovoříme o lakotském umění jako o primitivním, máme tím na mysli právě tento druhý význam adjektiva primitivní.

Již jsme se zmínili, že lakotské dekorativní styly obvykle rozdělujeme do dvou kategorií, kdy spolu kontrastují malby a dekorace stylizované a piktografické. Ženy zdobily předměty abstraktními, geometrickými a velmi stylizovanými vzory a obrazci, muži naopak používali styl naprosto opačný. Přitom je důležité si uvědomit, že v kontextu lakotské kultury nemělo umění pouze dekorativní funkci, ale je naopak důležité chápat jej v širším pojetí. Ono genderově rozlišené umění se neprojevovalo pouze odlišnými dekorativními styly. Rozdíl existuje také v tom, jaký předmět mohl muž nebo žena dekorovat, a co bylo předmětem uměleckého ztvárnění. Také prostor k umělecké činnosti jako takový byl rozdělen z hlediska této genderové distinkce.

Dualita identity: realita nativní a ne-nativní

Why don't the Indians trust us? We mean well toward them. We want them to succeed. Indeed, we would be glad, if the Indians were just like ourselves, and what more could they desire more than that? We are not like some nations we could mention – deceivers, slave-drivers, treaty-breakers. We are upright people, and it irritates us a little to have to say so. Some of us are in the habit of referring to the United States as a Christian nation. So if the Indian does not trust us, it must be because he has some unfortunate defect in his own character, such as innate suspicion. If so, that is something we should help overcome. ... These things we say to ourselves to calm the uneasiness which cling to the fact that we are not trusted by the original Americans, who have known us longer than anybody else (Valandra, 2006, p. 53).

Podle obsahu by se mohlo zdát, že tento povzdech a zároveň údiv amerického politického představitele nad mizivou efektivitou federálního snažení přetransformovat komunity severoamerických indiánů tak, aby fungovaly podle euroamerických měřítek a představ, vzniknul v rezervační éře v devatenáctém století. Tento výrok byl však publikován v roce 1955, což jen ilustruje fakt, že dokonce i značnou část druhé poloviny dvacátého století pokračovala snaha americké federální vlády o “etnocidu”, tedy úplné odstranění původních nativních kulturních, morálních,

společenských a právních norem a jejich nahrazení euroamerickými měřítky bílých Američanů a to na všech úrovních, napříč generacemi i genderovými rolemi. Jinými slovy, tehdejší (bílí) političtí představitelé považovali za příčinu všech potíží, se kterými se potýkali nativní obyvatelé v rezervacích i mimo ně zejména to, že *původní Američané* uvažují a jednají jako *ne-Američané* (non-Americans). Jako řešení pak byla po většinu dvacátého století prosazována různá opatření pro jejich “amerikanizaci”.

Významnější změny v oficiálním postoji k tomuto tématu nastaly teprve ke konci dvacátého století, a tak není divu, že důsledky dlouhodobé snahy o amerikanizaci jsou v rezervacích dodnes patrné. Nativní a ne-nativní tradice, měřítko a hodnoty, které jsou často protikladné, společně působí na jedince a formují jeho identitu a světonázor. Považujeme za důležité věnovat se v disertační práci také tomuto tématu, a to nikoliv z hlediska politicko-právního vývoje, ale z perspektivy subjektivní, neboť každý obyvatel rezervace nemá jinou možnost, než žít v tomto schizofrenním světě dvojích hodnot, měřítek a zejména problémů, které jsou výsledkem koexistence nativní tradice a historického traumatu z násilné snahy o “amerikanizaci” původních Američanů. Na základě zkušeností z terénního výzkumu v Rosebud a Pineridge Indian Reservation se pokusíme naznačit duální realitu, ve které je nucen každý jedinec v rezervaci každodenně existovat a hledat si v ní své místo.

Dynamika a dualita powwow: původní Američané vs. evropští “Indiáni”²

To, jak komplexní je proces, při kterém jsou nativní tradice ovlivňovány euroamerickou kulturou, je možné ilustrovat na příkladu protokolu a průběhu současných powwow, kde hraje významnou roli mimo jiné také americká vlajka. Ta zde nepředstavuje symbol federální vlády bývalých kolonizátorů, utiskovatelů nebo úředníků a zákonodárců, se kterými byli nuceni bojovat (a to jak doslova, tak později v přeneseném slova smyslu právně) představitelé nejen lakotského kmene. Z americké vlajky se na powwow stává symbol válečných veteránů; mužů, kteří jako kmenoví bojovníci 21. století slouží v americké armádě. Americká vlajka se tak zároveň stává vzpomínkou na člena rodiny, který v některém z válečných konfliktů zahynul.

Fenomén powwow je zároveň zajímavý i z jiného hlediska. Kultura indiánů Velkých plání

² Tyto dva termíny, tedy původní Američané (Native Americans) vs. Indiáni (Indians) používá Glenn Penny ve svém textu *Elusive Authenticity: The Quest for the Authentic Indian in German Public Culture* (Penny, 2006). Zatímco tím prvním označuje současné nativní obyvatele Severní Ameriky, termínem “Indians” označuje jejich hobbyistické projekce a idealizace.

byla už od dob evropského turné *Buffalo Bill's Wild West Show* v devadesátých letech devatenáctého století známá a populární také na starém kontinentě. Zájem lidí o “exotické” indiány Severní Ameriky narůstal a původní Američané byli v populární kultuře, zejména v literatuře, zobrazováni v mnoha různých stylizacích: jako poslední vznešení a hrdí představitelé mizející rasy, jako divoši, jako znalci mystérií a elementárních pravd, které civilizovaní lidé dávno zapomněli. Společným jmenovatelem všech reprezentací bylo, že zobrazovaly indiány jako něco exotického, vzdáleného a odlišného.

Společně s tím, jak narůstalo množství literatury s indiánskou tematikou, začaly vznikat také první hobbyistické skupiny, které se idealizovaným obrazem indiánů Velkých Plání inspirovaly. První takové spolky se zaměřovaly na výrobu tradičních oděvů a dalších předmětů indiánských kultur. Největší pozornost však byla věnována kulturám právě z areálu Velkých Plání, nebo konkrétně kultuře lakotské. Postupně v Evropě zakořenila rovněž tradice pořádání powwow, která se neustále dynamicky vyvíjí. Pořadatelé těchto evropských setkání i samotní tanečníci komunikují s příslušníky kmenů, kteří tradičně powwow pořádají, a často navzájem aktivně spolupracují.

Tuto interakci považujeme za další příklad duálního prostoru a kultury, ve které moderní Lakotové existují, a právě z tohoto důvodu jsme se rozhodli věnovat fenoménu powwow v disertační práci pozornost. Jaká je role moderních powwow v nativních komunitách a v Evropě? Jak jsou například vnímána evropská setkání (powwow) indiány, kteří je navštěvují nebo mají možnost hodnotit je na sociálních sítích nebo například na YouTube? Jak se hodnoty, symbolika a obecný koncept kultury Velkých plání transformuje v Evropském kontextu? Pracuje tento mechanismus přenosu hodnot a symbolů také opačným směrem? To jsou základní otázky ke zvážení.

Bibliografie

- Oyate Wahacanka Wocun: www.facebook.com/shieldingthepeople
- 1491s. (2012, May 25). *Origin Stories - Gathering of Nations*. Retrieved from The 1491s: <https://www.youtube.com/user/the1491s>
- Ames, K. M. (2008). Political and historical ecologies. In T. Biolsi, *A Companion to the anthropology of American Indians* (pp. 7-23). Malden: Blackwell publishing.
- Ames, M. M. (1992). *Cannibal Tours and Glass Boxes: The Anthropology of Museums*. Vancouver: University of British Columbia Press.
- Baker, M. (1992). *In Other Words*. New York: Routledge.
- Bassnett, S. (2002). *Translation Studies*. New York: Routledge.
- Berkhofer, R. F. (1978). *The White Man's Indian*. New York: Random House.
- Berlo, C. J. (1990). Portraits of Dispossession in Plains Indians and Inuit Graphic Arts. *Art Journal*, 133-141.
- Berlo, J. C., & Phillips, R. B. (1998). *Native North American Art*. Oxford: Oxford University Press.
- Berman, T. (2008). Cultural Appropriation. In T. Biolsi, *A Companion to the Anthropology of American Indians* (pp. 383-397). Malden: Blackwell Publishing.
- Bourdieu, P. (1977). *Outline of a theory of practice*. (R. Nice, Trans.) Cambridge: Cambridge University Press.
- Bourdieu, P. (1990). *The Logic of Practice*. (R. Nice, Trans.) Cambridge: Polity Press.
- Bucko, R. (1998). *The Lakota Ritual of the Sweat Lodge: History and Contemporary Practice*. Lincoln: University of Nebraska Press.
- Bucko, R. (2008). Religion. In T. Biolsi, *A Companion to the Anthropology of American Indians* (pp. 171-195). Malden: Blackwell Publishing.
- Carocci, M. (2009). Visualizing Gender Variability in Plains Indians Pictographic Art. *American Indian Culture and Research Journal*(33), 1-22.
- Cash, J. H. (1995). *To Be an Indian*. St. Paul: Minnesota Historical Press.
- De Saussure, F. (1915). *Course in General Linguistics*. Chicago: Open Court.
- Deloria, E. C. (2007). *The Dakota way of Life*. Rapid City: Mariah's Press.
- Deloria, P. J. (1999). *Playing Indian*. Yale: Yale Historical Publications.
- Deloria, V. J. (1969). *Custer Died for Your Sins: An Indian Manifesto*. New York: MacMillan.

- Deloria, V. J. (2003). *God is Red*. Golden: Fulcrum Publishing.
- DeMallie, R. J. (1984). *The Sixth Grandfather: Black Elk's teachings given to John G. Neihardt*. Lincoln: University of Nebraska Press.
- Derrida, J. (1976). *Of Grammatology*. (G. C. Spivak, Trans.) Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Dobkins, R. J. (2008). Art. In T. Biolsi, *A Companion to the Anthropology of American Indians* (pp. 212-226). Malden: Blackwell Publishing.
- Dundes, A. (1964). *The Morphology of North American Indian Folktales*. Helsinki: Academia Scientiarum Fennica.
- El Guindi, F., & Read, W. D. (1979, December). Mathematics in structural theory. *Current Anthropology*, 20(4), 761-790.
- Ellis, C., & Knight, M. (2008). More Real than the Indians Themselves. *Montana: The Magazine of Western History*, 58(3), 3-22.
- Fixico, D. (2009). *The American Indian Mind in a Linear World*. New York: Routledge.
- Fowler, L. (2008). Politics. In T. Biolsi, *A Companion to the Anthropology of American Indians* (pp. 70-94). Malden: Blackwell Publishing.
- Giddens, A. (1979). *Central Problems in Social Theory: action, structure and contradiction in social analysis*. London : Macmillan.
- Goble, P. (2009). *The Earth Made New: Plains Indian Stories of Creation*. Bloomington: World Wisdom.
- Goble, P. (2011). *...Walking Along...Plains Indian trickster stories*. Pierre: South Dakota State Historical Society Press.
- Hage, P., & Harrary, F. (1984). *Structural Models in Anthropology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hanson, R. D. (2008). Contemporary Globalization and Tribal Sovereignty. In T. Biolsi, *A Companion to the Anthropology of American Indians* (pp. 284-304). Malden: Blackwell Publishing.
- Hénaff, M. (1998). *Claude Lévi-Strauss and the making of structural anthropology*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Hensel. (1996). *Telling Our Selves*.
- Hill, D. (2007). *Native American Star Quilt*. Spokane: Diane's Native American Star Quilts.

- Hobsbawm, E., & Ranger, T. (1983). *The Invention of Tradition*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Holler, C. (1984, March). Lakota Religion and Tragedy: The Theology of "Blasé Elk Speaks". *Journal of the American Academy of Religion*, 52(1), 19-45.
- Horáková, H. (2012). *Kultura jako všelék? Kritika soudobých přístupů*. Prague: SLON.
- Hutera, J. (2015, March 17). Lecture "Idle No More! Protest of contemporary Native Americans". Prague.
- Hymes, D., & Fought, J. (1981). *American Structuralism*. The Hague: Mouton Publishers.
- Ibanez, C. (2014, March 13). *Lakota vow: 'dead or in prison before we allow the KXL pipeline'*. Retrieved from Waging nonviolence: www.wagingnonviolence.org
- Indian Country Today Media Network. (2014, November 17). *Rosebud Sioux Tribe Calls House Keystone XL Passage an 'Act of War,' Vows Legal Action*. Retrieved from Indian Country Today Media Network: www.indiancountrytodaymedianetwork.net
- Jacquemin, S. (2016, May). A Look at Contemporary Powwow Humor: A reflection on Native American Popular Culture (a talk at a conference American Indian Workshop). Odense.
- Jervis, L. L., Spicer, P., & manson, S. M. (2003, March). Boredom, "Trouble," and the Realities of Postcolonial reservation Life. *Ethos*, 31(1), 28-58.
- Kuhiwczak, P., & Littau, K. (2007). *A Companion to Translation Studies: Topics in Translation*. North York: Multilingual Matters.
- Labott, E. (2015, November 6). *CNN news*. Retrieved from Obama rejects Keystone Pipeline: www.cnn.com
- Lassiter, L. E. (2008). Music. In T. Biolsi, *A Companion to the Anthropology of American Indians* (pp. 196-211). Malden: Blackwell Publishing.
- Layton, R. (1997). *An Introduction to Theory in Anthropology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lefevre, A. (1985). Why Waste Our Time on Rewrites? The Trouble with Interpretation and the Role of Rewriting in an Alternative Paradigm. In T. ed. Hermans, *The Manipulation of Literature: Studies in Literary Translation* (pp. 215-243). New York: St. Martin's Press.
- Lévi-Strauss, C. (1981). Structuralism and Myth. *The Kenyon Review, New Series*, III(2), 64-88.
- Lévi-Strauss, C. (1998). *Look, Listen, Read*. New York: Basic Books.
- Lévi-Strauss, C. (2006). *Mythologica*. Praha: Argo.

- Lévi-Strauss, C. (2006). *Strukturální antropologie*. Prague: Argo.
- Lincoln, K., & Slagle, A. L. (1997). *The Good Red Road*. Lincoln: University of Nebraska Press.
- Lowe, J. (1986). Theories of Ethnic Humor: How to Enter, Laughing. *American Quarterly*, 38(3), 439-460.
- Lutz, H. (1985). "Indianer" und "Native Americans": Zur sozial- und literarhistorischen Vermittlung eines Stereotyps. Hildesheim: Olms Verlag.
- Lutz, H. (2015). Contemporary Achievements: Contextualizing Canadian Aboriginal Literatures. (M. K. Augsburg, Ed.) *Studies in Anglophone Literatures and Cultures*, 6, 334.
- Lyford, C. A. (1984). *Quill and Beadwork of the western Sioux*. Los Angeles: Schneider Publishing.
- McNickle, D. (1993). *Native American Tribalism: Indian Survivals and Renewals*. Oxford: Oxford University Press.
- Mráz, M. (2014). Hallo everybody, it's a powwow time. *Powwow news: oficiální zpravodaj českého halového powwow*, 1-2.
- MSNBC. (2014, March 31). *The Ed Show*. Retrieved from MSNBC: www.msnbc.com
- Napesni, O. (2003). *Salt Camp, HerStory Lakota Living Treasure*. (Dianna, Ed.) Victoria: Trafford Publishing.
- National Museum of the American Indian. (1994). *All Roads Are Good: Native Voices on Life and Culture*. Washington: Smithsonian Institution Press.
- Neihardt, J. G. (1998). *Mluví Černý jelen*. Praha: Hynek.
- Neihardt, J. G. (2008). *Black Elk Speaks*. Albany: State University of New York Press.
- Nesper, L. (2008). Treaty Rights. In T. Biolsi, *A Companion to the Anthropology of American Indians* (pp. 304-320). Malden: Blackwell Publishing.
- Ortiz, A. (1972). *The Tewa World. Space, Time, Being and Becoming in a Pueblo Society*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Paskievich, J. (Director). (1995). *If only I were an Indian* [Motion Picture].
- Penny, H. G. (2006). Elusive Authenticity: The Quest for the Authentic Indian in German Public Culture. *Comparative Studies in Society and History*, 48(4), 798-819.
- Perlíková, K. (2013). Artistic Creations of Plains Tribes of North America Viewed from the Structuralist Perspective. *Studia Ethnologica Pragensia*.
- Pickering, K. (2004, March). Decolonizing Time Regimes: Lakota Conception of Work, Economy and Society. *American Anthropologist*, 106(1), 85-97.

- Roach, P. (2000). *English Phonetics and Phonology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rosoff, N. B., & Zeller, S. K. (2010). *tipi, Heritage of the Great Plains*. Washington: University of Washington Press.
- Salzmann, Z. (2000). O umění severoamerických Indiánů. *Český lid: Etnologický časopis = Ethnological Journal*, 87(3), 193-209.
- Salzmann, Z. (2001). O umění severoamerických Indiánů (2). *Český lid: Etnologický časopis = Ethnological Journal*, 2, 105-122.
- Santina, A. (2004). recreating the World: Tipi Ornaments by cheyenne and Arapaho Women. *Women's Studies*(33), 933-960.
- Shield the People. (2014, March). Retrieved from Shield the People: www.shieldthepeople.org
- Smith, L. T. (1999). *Decolonizing Methodologies*. London: Zed Books Ltd.
- Strong, P. T. (2008). Representational Practices. In T. Biolsi, *A Companion to the Anthropology of American Indians* (pp. 342-359). Malden: Blackwell Publishing.
- Turner, T. (1990, December). On Structure and Entropy: Theoretical Pastiche and the Contradictions of "Structuralism". *Current Anthropology*, 31(5), 563-568.
- Ullrich, J. F. (2002). *Mýty Lakotů aneb když ještě po zemi chodil Iktómi*. Prague: Argo.
- Utleý, R. M. (1999). *Kopí a štít*. (M. Křížová, Trans.) Praha: Hynek .
- Valandra, E. C. (2006). *Not without Our Consent*. Champaign: University of Illinois Press.
- Veselá, K. (2011). Structural Analysis of Trickster Tales and Myths on Native Americans of North America. Illustrated on the example of Plains and Prairies tribes. MA thesis. Institute of Ethnology, FF UK.
- Walker, J. R. (1983). *Lakota Myth*. (E. A. Jahner, Ed.) Lincoln: University of Nebraska Press.
- Walker, J. R. (1991). *Lakota Belief and Ritual*. (E. A. Jahner, & R. J. DeMallie, Eds.) Lincoln: University of Nebraska Press.
- White Hat Sr., A. (2012). *Life's Journey -- Zuya*. Salt Lake City: University of Utah press.
- Zitkala-Sa. (1985). *Old Indian Legends, Reprinted*. Lincoln: University of Nebraska Press.